

REFERAT Valgbestyrelsen 2018-2021 d. 19-12-2018

Mødedato Onsdag d. 19. december 2018 kl. 08:30

Mødested Økonomiudvalgsværelset

Indholdsfortegnelse

Flytning af valgstederne Stenløse Forsamlingshus og Lumby Forsamlingshus.....	3
Rapport fra Folketingets Ombudsmand om tilsyn med handicaptilgængeligheden på brevafstemning	6

Punkt 1: Flytning af valgstederne Stenløse Forsamlingshus og Lumby Forsamlingshus

00.00.00-A00-574-18

Resume

Både valgstedet Stenløse Forsamlingshus og valgstedet Lumby Forsamlingshus er lejet ud til anden side på dagen for valg til Europa-Parlamentet søndag den 26/5 2019.

Der skal med denne sag tages stilling til flytning af de to valgsteder.

Borgmesterforvaltningen, Valgsekretariatet, har afsøgt mulighederne for at flytte valgstederne til egnede lokaliteter indenfor de respektive valgdistrikter.

Borgmesterforvaltningen, Valgsekretariatet, indstiller, at valgstedet Stenløse Forsamlingshus flyttes indenfor samme valgdistrikt til Skt. Klemensskolen, og at valgstedet Lumby Forsamlingshus flyttes indenfor samme valgdistrikt til Lumby Skole.

Det indstilles, at valgstederne flyttes permanent til de foreslåede lokaliteter med virkning fra førstkommende valg/afstemning.

Effekt

Sagens karakter gør, at det ikke er relevant at vurdere effektskabende konsekvenser for Odensemålene i denne sag.

INDSTILLING

Borgmesterforvaltningen indstiller, at Valgbestyrelsen godkender:

1. Valgstedet Stenløse Forsamlingshus flyttes indenfor samme valgdistrikt til Skt. Klemensskolen med virkning fra førstkommende valg/afstemning.
2. Valgstedet Lumby Forsamlingshus flyttes indenfor samme valgdistrikt til Lumby Skole med virkning fra førstkommende valg/afstemning.

Beslutning

Valgbestyrelsen godkender Borgmesterforvaltningens indstilling.

Sagsfremstilling

Der skal med denne sag tages stilling til flytning af valgstederne Stenløse Forsamlingshus og Lumby Forsamlingshus.

Begge forsamlingshuse er lejet ud til anden side på dagen for valg til Europa-Parlamentet søndag den 26/5 2019.

Borgmesterforvaltningen, Valgsekretariatet, har afsøgt mulighederne for at flytte valgstederne til egnede lokaliteter indenfor de respektive valgdistrikter.

Ved besigtigelsen af nye mulige lokaler har Borgmesterforvaltningen, Valgsekretariatet, lagt vægt på, at der er egnede adgangsforhold for kørestolsbrugere, ligesom der er lagt vægt på muligheden for at kunne anvende lokalerne, når der udskrives valg med kort varsel, som tilfældet ofte er i forbindelse med udskrivning af valg til Folketinget. Herudover er der lagt vægt på, om størrelsen af lokalerne kan rumme det nødvendige antal valgborde og stemmerum – også i de tilfælde, hvor der måtte blive udskrevet to separate valg til samtidig afholdelse, i hvilken forbindelse der som minimum stilles krav til separate valgborde og stemmeurner til de to valg. Der er endvidere lagt vægt på, at vælgere om nødvendigt skal have mulighed for at afgive deres stemme umiddelbart udenfor valgstedet, f.eks. i en bil parkeret ved afstemningsstedet (bilstemmer).

Flytning af valgstedet Stenløse Forsamlingshus

I forbindelse med flytning af valgstedet Stenløse Forsamlingshus har Borgmesterforvaltningen, Valgsekretariatet, besøgt Skt. Klemensskolen.

Skolens gymnastiksal har den nødvendige størrelse til afvikling af valg i distriktet. Der er egnede adgangsforhold for kørestolsbrugere, ligesom der er egnede forhold for afvikling af de såkaldte bilstemmer udenfor valglokalet. Der er tale om en af kommunens egne skoler, hvorfor der er mulighed for at råde over lokalet med kort varsel – f.eks. i forbindelse med et folketingsvalg. Skolens ledelse er positivt indstillet i forhold til anvendelse af skolens lokaliteter som valgsted.

Da Odense Kommune selv råder over egnede lokaler til et valgsted i distriktet, indstiller Borgmesterforvaltningen, Valgsekretariatet, at valgstedet Stenløse Forsamlingshus permanent flyttes til Skt. Klemensskolen med virkning fra førstkommende valg/afstemning. Herved undgås, at vælgerne flyttes til forskellige valgsteder alt efter, om der er ledigt i Stenløse Forsamlingshus.

Flytning af valgstedet Lumby Forsamlingshus

I forbindelse med flytning af valgstedet Lumby Forsamlingshus har Borgmesterforvaltningen, Valgsekretariatet, besøgt Lumby Skole.

Skolens gymnastiksal har den nødvendige størrelse til afvikling af valg i distriktet. Der er egnede adgangsforhold for kørestolsbrugere, ligesom der er egnede forhold for afvikling af de såkaldte bilstemmer udenfor valglokalet. Der er tale om en af kommunens egne skoler, hvorfor der er mulighed for at råde over lokalet med kort varsel – f.eks. i forbindelse med et folketingsvalg. Skolens ledelse er positivt indstillet i forhold til anvendelse af skolens lokaliteter som valgsted.

Da Odense Kommune selv råder over egnede lokaler til et valgsted i distriktet, indstiller Borgmesterforvaltningen, Valgsekretariatet, at valgstedet Lumby Forsamlingshus permanent flyttes til Lumby Skole med virkning fra førstkommende valg/afstemning. Herved undgås, at vælgerne flyttes til forskellige valgsteder alt efter, om der er ledigt i Lumby Forsamlingshus.

Økonomi

Ved flytning af valgstederne til kommunens egne lokaler opnås en mindre besparelse, da der ikke længere vil skulle afholdes udgifter til leje af lokale.

Den marginale ændring håndteres inden for udsvingene i den sædvanlige budgetopfølgning og sagen har dermed ingen konsekvenser for kommunens kassebeholdning.

Denne sag har herudover ingen økonomiske konsekvenser for Odense Kommune.

Punkt 2: Rapport fra Folketingets Ombudsmand om tilsyn med handicaptilgængeligheden på brevafstemningsstedet Borgerservice i Odense Kommune

00.00.00-A00-315-18

Resume

Folketingets Ombudsmand har den 3/12 2018 fremsendt endelig rapport om tilsyn med handicaptilgængeligheden på brevafstemningsstedet Borgerservice i Odense Kommune.

På mødet den 15/8 2018 blev Valgbestyrelsen orienteret om Folketingets Ombudsmands foreløbige rapport og de bemærkninger, som Borgmesterforvaltningen, Valgsekretariatet, fremsendte til Folketingets Ombudsmand i den forbindelse. Valgsekretariatets bemærkninger er indarbejdet i den endelige rapport.

For så vidt angår nedenstående forhold har Folketingets Ombudsmand taget Valgsekretariatets bemærkninger til efterretning og foretager sig ikke yderligere i den anledning:

- Manglende information på kommunens hjemmeside om parkering og toiletforhold på Borgerservice for personer med handicap. Valgsekretariatet har i den forbindelse oplyst, at Odense Kommune i forbindelse med fremtidige valg handlinger vil sørge for, at der på kommunens hjemmeside findes en beskrivelse af den faktiske tilgængelighed for handicappede på kommunens brevstemmesteder samt på kommunens valgsteder.
- Manglende mulighed for at få tekst på kommunens hjemmeside læst højt. Bemærkningen fra Folketingets Ombudsmand beroede på en misforståelse, da det allerede er muligt at få tekst på kommunens hjemmeside læst højt.
- Stemmerummene til kørestolsbrugere er for små. Valgsekretariatet har i den forbindelse oplyst, at Odense Kommune ikke er bekendt med, at stemmerummenes størrelse har skabt problemer i forhold til handicaptilgængeligheden. Valgsekretariatet har imidlertid noteret bemærkningerne fra Folketingets Ombudsmand, hvorfor Valgsekretariatet oplyste, at de stemmerum, der er beregnet til kørestolsbrugere, vil blive udskiftet. Disse nye stemmerum er nu indkøbt.
- Stemmerummene står for tæt, hvorfor det er nærliggende, at uvedkommende vil kunne overheøre eventuel personlig bistand ved brevstemmeafgivningen. Valgsekretariatet bemærkede i den anledning blandt andet følgende:

"Odense Kommune har ikke indrettet særlige stemmerum, der skal anvendes, såfremt en vælger ønsker hjælp til stemmeafgivningen. Hjælp ydes således i alle stemmerum.

Odense Kommune finder det ikke hensigtsmæssigt at lave særskilte stemmebokse, der skal anvendes, såfremt en vælger ønsker hjælp til stemmeafgivningen. Dette vil efter Odense Kommunes opfattelse skabe en unødigt og u hensigtsmæssig fokus på de vælgere, der ønsker hjælp.

En sådan opstilling vil efter Odense Kommunes opfattelse heller ikke kunne forhindre, at samtale fra stemmerummet i forbindelse med hjælp til stemmeafgivningen måtte kunne opfanges af udenforstående. Dette vil efter Odense Kommunes opfattelse kræve et meget stort lokale, hvilket typisk ikke kan honoreres på det enkelte brevafstemningssted eller afstemningssted. Det vil alternativt kræve, at de vælgere, der ønsker hjælp til stemmeafgivningen, henvises til et særskilt lokale, dels på brevafstemningsstedet og dels på det enkelte valgsted. Dette finder Odense Kommune som nævnt ovenfor unødigt og uhensigtsmæssigt. Tilsvarende vil det på enkelte valgsteder vanskeligt kunne honoreres som følge af de fysiske rammer på valgstedet.

Odense Kommune er i øvrigt ikke bekendt med, at stemmerummenes placering har givet anledning til problemer i forhold til at bevare stemmehemmeligheden for de personer, der ønsker hjælp til stemmeafgivningen.

Der tales dæmpet i forbindelse med den neutrale hjælp, der ydes, og der vil, såvel på de steder, hvor der kan brevstemmes, samt på de enkelte valgsteder erfaringsmæssigt være en sådan baggrundsstøj, der gør, at det ikke er muligt at høre, hvad der bliver drøftet i stemmerummet i forbindelse med hjælp til stemmeafgivningen.

Odense Kommune er således af den opfattelse, at den måde, stemmerummene er opstillet på, ikke udgør en risiko for brud på stemmehemmeligheden."

- Knapper på hæve-sænke-bord i stemmerum sidder skjult. Valgsekretariatet har i den forbindelse oplyst, at bordet er indkøbt ud fra de anbefalinger, der er angivet af IBOS - Institutet for Blinde og Svagsynede. Valgsekretariatet har endvidere oplyst, at Odense Kommune ikke er bekendt med, at knappernes placering har skabt problemer i forbindelse med brevstemmeafgivningen eller på valgdagen. Der vil således altid være personer til stede, der kan hjælpe og vejlede vælgeren i brugen af bordet. Valgsekretariatet har imidlertid noteret bemærkningerne fra Folketingets Ombudsmand og vil i forbindelse med næste valghandling overveje, hvorvidt det vil være hensigtsmæssigt med en form for skiltning/brugervejledning, der kan påføres bordet.
- Opslag på materiale med genskin, der kan gøre det vanskeligt at læse for svagtseende. Valgsekretariatet oplyste i den forbindelse, at Odense Kommune fremover vil sørge for, at opslag i forbindelse med fremtidige valghandlinger vil ske ved anvendelse af et materiale, der ikke giver genskin.

Folketingets Ombudsmand bemærkede endvidere i sin foreløbige rapport, at "velkomststanderen" på Borgerservice ikke lever op til fastsatte standarder for højden af sådanne brugerbetjente anlæg, ligesom farverne på standerens skærm skal kunne justeres. Valgsekretariatet oplyste i den forbindelse, at Odense Kommune ikke har mulighed for at regulere højden af den nuværende stander, ligesom Odense Kommune ikke er bekendt med, at standerens højde har skabt problemer i forhold til handicaptilgængeligheden. Valgsekretariatet oplyste samtidig, at Odense Kommune vil være opmærksom på de anbefalinger, der fremgår af ombudsmandens rapport, når standeren på sigt skal udskiftes.

Folketingets Ombudsmand fastholder i sin endelige rapport sine anbefalinger til standerens højde og skærmfarve og anmoder om inden 4 uger fra rapportens dato at blive underrettet om, hvad disse anbefalinger har ført til.

Valgsekretariatet er aktuelt i dialog med Borgernes Hus vedrørende anskaffelse af en ny stander, der lever op til de pågældende krav.

Valgsekretariatet sørger for, at Folketingets Ombudsmand bliver orienteret herom.

Den endelige rapport fra Folketingets Ombudsmand vedlægges som bilag.

Orientering givet.

Bilag

Endelig rapport til Odense Kommune med bilag